

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Bujtás István ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Szóts József ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Tolna Megyei Bíróság 2009. március 19. napján kelt 17.P.20.738/2008/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszámon előterjesztett, 11. sorszámon indokolt és Pf.4. sorszámon kiegészített fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 318.000 (háromszáztizennyolcezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az alperes alapító tagja volt a 2003. július 3. napján alakult felperesi szövetkezetnek, amely 2004. május 12. napjától termelői csoportként működik. A felperes alapszabályában a tagfelvétel feltételéül szabta, hogy a legalább 10 hektár termőföldet kizárólagosan hasznosító regisztrált mezőgazdasági termelő tag kötelezettséget vállaljon a saját mezőgazdasági termékei 100%-ának szövetkezeten belül történő értékesítésére, a szövetkezettel kötött külön szerződés alapján. Az alapszabály a tag kötelezettségei között rögzítette, hogy a tag saját gazdálkodásáról a termőterületre, a várható hozamra, a termékértékesítésre vonatkozóan adatot szolgáltatson a szövetkezet részére, hogy a szövetkezet az éves értékesítési-, árbevételi-, felvásárlási-, pénzügyi-, termelői csoport elismerési tervét elkészíthesse. Az alapszabály a tag által vállalt kötelezettségek megsértésének jogkövetkezményeként a tag kizárását rögzítette.

Az alperes a korábbi évek szerződéses gyakorlatával egyezően adásvételi szerződésnek nevesített szerződésben 2007. április 30. napján vállalt kötelezettséget a 2007-es termelési évre a nevében regisztrált gabona termőterületeinek különféle termései, ezen belül 1488 tonna takarmánykukorica felperes részére történő értékesítésére egyebek mellett azzal, hogy a vételár meghatározása külön írásba foglalt ármegállapodásban történik.

A 2007. évi kukoricaterményre a H. A. Kft. által 32.500,- Ft + ÁFA vételár mellett tett vételi ajánlatról a felperes értékesítési igazgatója 2007. június 8. napján telefonon értesítette az alperest, majd az ezen az áron 1000 tonna takarmánykukorica felperes részére való értékesítésére vonatkozó szerződéstervezetet ugyanezen a napon az alperes lakására vitte. Az alperes 2007. június 9. napján M. H. jelenlétében ugyancsak telefonon tájékoztatta a felperes értékesítési igazgatóját arról, hogy a felperesi ajánlatot nem fogadja el, ezért a szerződést nem írja alá, majd 2007. június 13-án a S. Kereskedelmi Kft. vevővel kötött szerződést 800 tonna 2007. évi termésű takarmánykukorica 33.000,- Ft + ÁFA/tonna vételáron történő értékesítésére.

Az alperes 2007. június 12. napján a H. A. Kft.-vel mezőgazdasági termékértékesítési szerződést kötött 4000 tonna 2007. évi takarmánykukoricára 32.500,- Ft + ÁFA/tonna vételáron, 2008. március 1-től május 30. napja közötti teljesítéssel.

A felperes 2007. július 27-én írásban szólította fel az alperest a 2007. június 8-ára keltezett szerződés aláírására és annak felperes részére történő visszaküldésére. Az alperes a szerződést felszólítás ellenére nem írta alá.

A felperes közgyűlése a 16/2007.08.13. számú határozatával az alperest a szövetkezetből kizárta. A határozatot az alperes tudomásul vette.

A felperes 2007. augusztus 9-én a H. A. Kft. felé akadályközléssel élt, amelyre tekintettel 2007. október 24. napján a köztük létrejött szerződést akként módosították, hogy a felperes által addig teljesített 1013,32 tonna takarmánykukoricán felül további 558 tonna kukorica 2007. november 30. napjáig történő teljesítését, valamint ugyanezen határidőig 18.000.000,- Ft kötbér megfizetését vállalta a felperes a H. A. Kft.-vel szemben. A felperes a módosított szerződés alapján hiányzó 558 tonna takarmánykukoricára fedezetvásárlást eszközölt, amelynek vételára 36.158.400,- Ft volt. 2009. február 26. napjáig a felperes a H. A. Kft. felé 18.000.000,- Ft kötbért fizetett meg.

Módosított keresetében kérte a felperes, hogy kötelezze a bíróság az alperest összesen 10.304.312,- Ft, valamint abból a fedezetvásárlás miatt felmerült kára körében 6.554.000,- Ft után 2007. november 1-től, míg a kötbér címén kifizetett összegből alperesre eső 3.750.312,- Ft után 2009. február 27-től a kifizetésig járó

törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére elsődlegesen szerződésszegéssel okozott, másodlagosan biztatási kár megtérítése címén.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felperes a tagjaival, így az alperessel is, a 2007. évet megelőző években a megtermelt gabonakörbe tartozó terményekre mezőgazdasági termékértékesítési szerződést kötött. A 2007. évi termésű, alperes által megtermelt takarmánykukorica felperes részre történő átadására a 2007. április 30-ai szerződést meghaladóan a felek írásban szerződést nem kötöttek. A felperes 2007. június 8. napján közölt írásbeli ajánlatát írásban az alperes nem fogadta el. A 2007. április 30-ai megállapodás önmagában mezőgazdasági termékértékesítési szerződésnek, a szerződés lényeges tartalmi elemeiben - így egyebek mellett a vételárban - történő megállapodás hiányában nem minősül. Miután a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés írásba foglalás hiányában érvényesen a felek között nem jött létre, ezért az alperes szerződésszegésért való kártérítési felelőssége sem áll fenn.

A biztatási kárra alapított felperesi keresetet ugyancsak alaptalannak találta, mert a perben kihallgatott tanúk vallomásának mérlegelését követően úgy ítélte meg, hogy az alperes sikerrel bizonyította Sz. Gy. és M. H. tanúk vallomásával, hogy a felperest a H. A. Kft.-vel való szerződéskötést megelőzően tájékoztatta arról, hogy a 2007. június 8-ai felperesi szerződési ajánlatot nem fogadja el. A felperesnek számolnia kellett tehát azzal, hogy az alperes a részére a szerződési ajánlatban szereplő 1000 tonna takarmánykukoricát nem adja át, így a H. A. Kft.-vel megkötött szerződés megszegése folytán bekövetkezett kár tekintetében a felperes magatartása nem volt önhiba mentes.

Az ítélet megváltoztatása és az alperes kereset szerinti marasztalása, valamint perköltség fizetésére kötelezése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Állította, hogy a peres felek között 2007. április 30-án kelt szerződést az elsőfokú bíróság helytelenül minősítette, az helyesen adásvételi szerződés, hiszen a Ptk. termékértékesítési szabályai egymástól teljesen független szerződő felek által kötendő szerződésekre vonatkoznak, a peres felek között pedig a termelői csoportra és a szövetkezetre vonatkozó törvényi rendelkezések, valamint a szövetkezet alapszabálya az irányadó. Álláspontja szerint a 2007. április 30-án megkötött adásvételi szerződés alapján az alperes köteles lett volna a szerződésben szereplő 186 hektár területén megtermelt takarmánykukoricának a felperes részére történő értékesítésére az alperessel közölt 32.500,- Ft-os áron.

Vitatta azt az elsőfokú ítéleti ténymegállapítást, hogy az alperes a H. A. Kft.-vel történt szerződéskötése előtt tudomást szerzett volna arról, hogy az alperes a 2007. június 8-ai szerződési ajánlatát nem írja alá. Állította, hogy a felperes termelési igazgatója nem a H. A. Kft.-vel való szerződéskötés előtt, hanem azt követően járt kint az alperesnél a szerződés aláírása érdekében. A szerződési ajánlatát a felperes postán küldte meg az alperes részére, az alperessel való előzetes telefonon történt szóbeli megállapodásra tekintettel. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság V. I.

felperesi értékesítési igazgató, valamint V. I.-né és P. Gy. értékesítési vezető tanúvallomását elfogultnak ítélte. A másodlagosan előterjesztett jogcímmel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az alperesi magatartás szándékosságát, a felperes jóhiszeműségét, az önhiba hiányát, az alapos okot és a károsodás bekövetkeztét is bizonyította a perben a felperes a csatolt okirati bizonyítékok, valamint Vass István, P. Gy. és V. I.-né tanúk vallomásaival.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság is elfogadta ítélezése alapjául. A helyes tényállás alapján érdemben is helyes jogi következtetés levonásával hozta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, ezért azt a másodfokú bíróság a Pp. 253.§ (2) bekezdése és 254.§ (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel hagyta helyben.

A fellebbezéssel összefüggésben arra utal a másodfokú bíróság, hogy a felperes fellebbezésében kifejtett álláspontjával szemben az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a felek között megkötendő szerződést a Ptk. 417.§-a szerinti mezőgazdasági termékértékesítési szerződésnek. A Ptk. e szerződésre vonatkozó rendelkezéseit jogszabályon alapuló kizáró rendelkezés hiányában a termelői csoport tagjai és a szövetkezet közötti jogviszonyra is alkalmazni kell.

A Ptk. 418.§ (2) bekezdése alapján a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés érvényesesen csak írásban köthető. Nem vitás és helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes szerződési ajánlatát az alperes írásban nem fogadta el. A 2007. áprilisi 30-ai megállapodás a mezőgazdasági termékértékesítési szerződés lényeges tartalmi elemeinek - így egyebek mellett az ár meghatározásának - hiányában a felek között írásba foglalt szerződésnek nem tekinthető, arra a szerződés 5. pontja alapján külön szerződést kellett volna a feleknek kötnie, amely külön szerződéshez kapcsolódhattak volna a Ptk. szerződésszegésre vonatkozó szabályai, így a Ptk. 318.§-a folytán a Pp. 339.§-a is.

A másodlagos kereseti kérelemmel összefüggésben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen és okszerűen mérlegelte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint M. H. tanúvallomását nem lehet figyelmen kívül hagyni. Az ő tanúvallomásával viszont az alperes egyértelműen bizonyította azt, hogy a felperes és a H. A. Kft. között létrejött szerződés megkötését megelőzően tájékoztatta a felperest arról, hogy a 2007. június 8-ai szerződési ajánlatot nem fogadja el. Ezzel szemben a felperes részéről a Ptk. 6.§-ában foglalt feltételek bizonyítása maradéktalanul nem történt meg, hiszen a felperes nem tudta a perben kétséget kizáróan bizonyítani, hogy önhibáján kívül érte a H. A. Kft.-vel való szerződéskötésből kár.

A sikertelen fellebbezésre tekintettel a felperes perköltséget nem igényelhet és viselni tartozik az általa fellebbezésére lerótt fellebbezési eljárási illetéket, valamint az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján, amely az alperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, és amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg.

Pécs, 2009. december 8.

Dr. Juhász László s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Fekete Bálint s.k. bíró